

40. Pra betohem në Zotin e lindjeve e të prërdimeve, se Ne kemi fuqi,

41. të zëvendësojmë me më të mirë se ata dhe Ne nuk mund të na dalë kush para.

42. Po ti këri ata të zhyten edhe më thellë në të kota dhe të dëfrehen deri që të

e mirë, ngrisin njerëzit e mirë, kurse i ulën poshtë të këqijtë. Ose rruga në të cilën ngjiten melaiket, që sikur të llogaritet me kohë, do të duhej udhëtuar pesëdhjetë mijë vjet të dynjasë. Mund të jetë që dita e krijimit është e gjatë sa pesëdhjetë mijë vjet, por për njerëzit e mirë është sa i falë dy rekate namaz. Zoti e di më së miri!

Muhammedi urdhërohet të jetë i durueshëm, ani pse atyre u duket punë e largët kijameti, ai është afër dhe kriminelët do të jepnin djemt e vet, gruan, vëllain, familjen e gjithçka tjetër, vetëm e vetëm për ta shpëtuar veten, por nuk mundën, sepse para e kanë xhehenemin; ai thërret dhe i tërheq si magneti ata që nuk besuan, që e kërkonin sa më shpejt dënimin.

* Natyra e njeriut në përgjithësi është e tillë që ai është i padurueshëm, demoralizohet shpejt dhe i rritet mendja shpejt. Atë që e gëzon, e don, kurse atë që e urren, ik prej saj, e prej Zotit është i obliguar; ta japë atë që e do e të bëjë durim ndaj asaj që e urren, por nuk janë të tillë të gjithë njerëzit, e veçanërisht ata që janë të pajisur me ato cilësi që përmblojnë disa nga këto ajele. Njeriu, besimtar i mirë e i denjë në Zotin fuqiplotë, nuk tronditet prej çështjeve e sendeve që nuk e kënaqin, por edhe nuk i rritet mendja prej të mirave që e kënaqin, pse së pari: ai durimin e vet e ka të angazhuar në madhërimin e Zotit, në zbatimin e obligimeve si halif i Zotit në tokë, në kujtimet rreth përgjegjësisë që duhet ta japë në ditën e gjykimit; angazhimi i tillë e bën aq të matur, sa që as nuk gëzohet aq tepër e as nuk dëshpërohet së tepërmi. Mandej, njeriu i tillë është aq shumë i besueshëm në Zotin, sa që çdo ngjarje, çdo ndodhi, e mirë ose e keqeç di se vjen prej Tij, e Ai kurrë nuk ia do të keqen njeriut, Ai është mëshirues i mëshiruesve, pra çdo gjë është në dobi të njeriut, por ndodh

ballafaqohen në ditën e tyre që po u premtohet.

43. Ditën kur duke u ngutur dalin prej varreve, sikur nguteshin të idhujt,

44. Me shikimet e tyre të përlurura i ka kapluar poshtërimi. Ajo është dita që ka qenë premtuar.*

SURETU NUH

*Me emrin e Allahut, Mëshiruesit,
Mëshirëbërësit!*

1. Ne e dërguam Nuhun te populli i vet (dhe i thamë): “Tërhiqja vëretjen popullit tënd para se ata t’i godasë dënimin i rëndë!”

2. Ai tha: “O populli im, unë jam i dërguar te ju, jam i qartë.

3. Adhuronie Allahun, kini frikë prej Tij dhe mua më dëgjoni.

4. Ai u falë juve nga mëkatet tuaja dhe ua vazhdon jetën deri në një afat të caktuar (pa u dënuar), e kur të vijë afati i caktuar prej Allahut, ai nuk shtyhet për më vonë, nëse jeni që e dini”.

5. Ai tha: “O Zoti im, unë e thirra popullin tim natën e ditën.

6. Por thirrja ime vetëm ua shtoi ikjen.

7. Dhe sa herë që unë i thërritja ata për t’u falur Ti atyre mëkatet, ata i vënin gishtat e tyre në veshë dhe mbulonin kokat me teshat e tyre dhe vazhdonin në atë të tyren me një mendjemadhësi të fortë.

8. Pastaj, unë i kam thirrur ata haptazi.

9. Pastaj unë thirrjen ua drejtoja atyre haptazi, e shumë herë edhe fshehurazi”.

10. Unë u thashë: “Kërkoni falje Zotit tuaj, se Ai vërtet falë shumë;

që njeriu të mos mund ta kuptojë qëllimin përfundimtar të ngjarjes a të ndodhisë, e duke e ditur se Zoti zbaton ligjet e veta në dobinë e tij, ai pajtohet me to dhe bëhet i fortë në të gjitha rastet. Por së pari njeriu duhet shfrytëzuar në përpjekjet e veta të gjitha fuqitë mendore, fizike, materiale, në mënyrë që mos ta ndiejë vetën fajtor ose pasiv.

Idhujtarët shkonin në grupe te Pejgamberi e dëgjonin se ç'po thotë ai për ditën e kijametit, e pasi që ajo i godiste ata, më vonë talleshin, por Kur'ani u tha qartazi se shpërblimin te Zoti nuk do të mund ta gëzojë njeriu vetëm pse ia ka ënda, por, së pari duhet besuar dhe vepruar drejtë.

Me ndihmën e Zotit, përfundoi përkthimi dhe komentimi i sures El Mearixhi. E falënderoj Allahun e madhëruar!

SURETU NUH

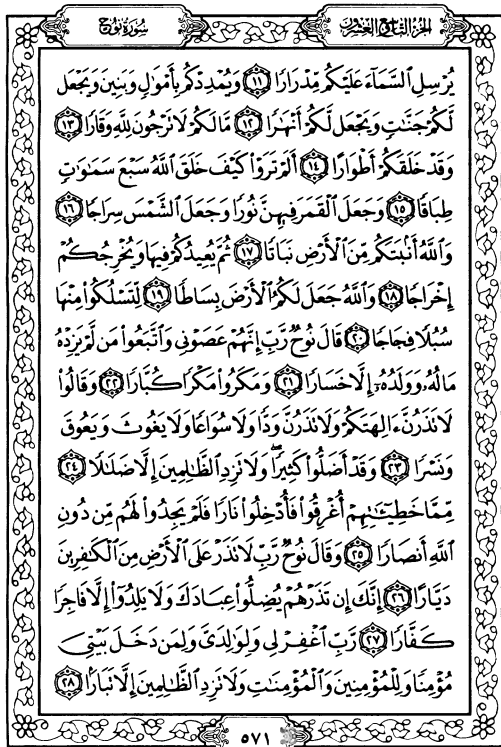
KAPTINA 71

Me zbritur në Meke, pas sures En Nahlu, ajete: 28

Kjo sure e shpallur në Meke flet rreth Nuhut a.s. se si gjatë asaj periudhe ai të gjatë të jetës së tij e thirri popullin e vet në besim të një Zoti, por në fund, për shkak të kokëfortësisë dhe të këmbëngultësisë së tyre për t'i refuzuar mësimet e Nuhut, ai u detyrua t'i drejtohet Zotit me lutje që atë popull ta ndëshkojë.

Përmes tregimit të ndodhisë së popullit të Nuhut, prej fillimit të thirrjes e deri në vërshimin që i përfshin, jepen argumente për fuqinë e pakufishme të Zotit krijues, me çka u shërbehet bazave të besimit të drejtë, që është rregull në suret e shpallura në Meke.

Quhet: "Suretu Nuh" - kaptina e Nuhut, ngase përshkruhet në detaje përpjekja e Nuhut dhe kryeneçësia e atij populli.

11. Ai ju këshon nga qielli shi me bollëk,
 12. Ju shumon pasurinë dhe fëmijet, ju
 bën të keni kopshte dhe ju jep lumenj.
 13. C'është me ju që Allahut nuk i
 shprehni madhërinë që e meriton?
 14. Kur Ai ju krijoi në disa etapa.

15. A nuk e keni parë se si Allahu krijoi
 shtatë palë qiej (në kate).

16. Dhe në ta hënën e bëri dritë, diellin
 e bëri ndriçues.

17. Dhe Allahu u shpiku juve prej tokës
 si bimë.

18. Pastaj ju kthen në të dhe pa dyshim
 ju nxjerr sërish.

19. Allahu juve ua bëri tokën të sheshtë.

20. Që nëpër të të ecni rrugëve të gjera”.

21. Nuhu tha: “Zoti im, ata më
 kundërshtuan, ata shkuan pas atyre
 (paskanikëve), të cilëve pasuria dhe fëmijet e
 tyre vetëm ua shtuan dëshpërimin.

22. Dhe ata (paskanikët) u kurdisën atyre
 kurthe shumë të mëdha”.

23. Dhe u thanë: Mos braktisni zotat tuaj
 kurrsesi, mos braktisni Vedda-në, as Suvaa-
 në, e as Jeguth-in, Jeukë-n e Nesre-n.

24. Dhe ata i bënë të humbur shumë
 sish, e Ti zullumqarëve mos u jep tjetër, por
 vetëm humbje.

25. Për shkak të mëkateve të tyre ata u
 përmbytën dhe menjëherë u futën në zjarr
 dhe ata, përveç Allahut, nuk gjetën
 ndihmëtarë.

26. E Nuhu tha: “O Zoti im, mos më mbi
 tokë asnjë nga jobesimtarët!

27. Sepse, nëse Ti i kë ata, robërit Tu do
 t'i humbin dhe prej tyre nuk lind tjetër,
 vetëm të prishur e jobesimtarë.

28. Zoti im, më falë mua dhe prindërit
 e mi, dhe ata që hynë në shtëpinë time, duke
 qenë besimtarë, edhe besimtarët e besimtare,
 ndërsa jobesimtarëve mos u shtoj tjetër, vetëm
 dëshpërim!”*

* Prej fillimit e deri në mbarim të kësaj sure shtrohet në detaje, se si e thirri Nuhu popullin e vet në rrugë të drejtë, se si u parashtrroi fakte për Zotin një e fuqiplotë përmes krijesave dhe të mirave që ua dhuroi njerëzve, e me gjithatë përpjekje të tij, ata e kundërshtuan në mënyra të ndryshme, e posaçërisht paria, e cila e mashtronte masën e gjerë, duke i thënë: “Mos hiqni dorë prej zotave tuaj!” Kur’ani këtu i përmend pesë emra të zotave të tyre, të cilët ndër ta ishin më të rëndësishmit.

Si duket, idhujtaria, besimi në shumë zota, lajmërohet para Nuhut, e Nuhu dërgohet që ta rikthejë besimin e drejtë, besimin në një Zot, sikurse ka qenë prej Ademit e këndeje.

Lindja e besimit në shumë zota, ishte rrjedhojë e madhërimet dhe e adhurimit të tepërt të njeriut. Në të vërtetë, mes Ademit dhe Nuhut pati shumë njerëz të mëvonshëm. Mirëpo, me kalimin e kohës, dikujt, me cakte prej drejt, i shkoi mendja të gdhëndim statuaja të formave të atyre njerëzve, sa për kujtim, por nuk mbeti ashtu, sepse dalëngadalë ato statuaja në vend të përkujtimit u shndërruan në adhurim, dhe ashtu prej asaj kohe gjithnjë pati njerëz që adhuruan çmos. Nga kjo kuptohet se sa rrezik i madh është kulti i individit derisa në vend që të adhurohet Zoti i madhëruar, adhurohen njerëz që nuk kanë asgjë në dorë, le të jetë edhe pejgamber, e lere më njerëz të tjerë.

Pasi i humb të gjitha shpresat prej atij populli, Nuhu kthehet dhe e mallkon, e Zoti u sjell atyre vërshimin, i cili i çfarosi.

Nga kuptimi i ajetit i: “ U përmbytën dhe u futën në zjarr...”, dijetarët argumentojnë se dënimi në varr është i vërtetë, pse ata ende nuk e kanë përjetuar zjarrin e ahiretit, e zjarrin i përmendur është ai gjatë jetës në varrezat.

Në ajetin 14 thuhet se Zoti e krijoi njeriun në etapa, të cilat janë tri:

- etapa para mitrës së nënës, njëherë dhe mandej një pikë uji-fara.
- etapa në mitrën e nënës; ujë-gjak-mish-eshtja dhe në fund edhe shpirti,
- etapa pas mitrës së nënës; foshnjë-fëmijë-i pjekur dhe plak i rraskapitur.

Me ndihmën e Zotit, mori fund përkthimi dhe komentimi i sures Nuh. Falënderuar qoftë Allahu i madhëruar!

SURETU EL XHINN

KAPTINA 72

E zbritur në Meke, pas sures El A'rafë, ajete: 28

Kjo sure e shpallur në Meke, shqyrton çështjet themelore të besimit, siç janë: njësia e Zotit, dërgimi i peygamberëve, ringjallja dhe dita e gjykimit. Mirëpo, në këtë sure më esenciale është çështja e xhinëve, se si ata e dëgjuan Kur'anin, si e besuan, si e madhërojnë dhe adhurojnë Zotin, si disa prej tyre përpiqen të dëgjojnë se çka urdhërohet nga qielli, si është i mbrojtur qielli me engjëjt, si pas ardhjes së Pejgamberit të fundit, Muhammedit, xhinët gjuhen me shkëndija zjarri nga qielli, si prej xhinëve ka besimtarë dhe jobesimtarë, si është urdhëruar Pejgamberi të lajmërojë për atë grup të xhinëve që për herë të parë e dëgjuan Kur'anin. Në fund të sures jepet një sqarim, se të fshehtën e di vetëm Allahu xh. sh.

Quhet: "Suretul Xhinni" - ngase përshekruan disa cilësi të veçanta të xhinëve.